

ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ОБ'ЄДНАННЯ ОРГАНІЗАЦІЙ РОБОТОДАВЦІВ
“ФЕДЕРАЦІЯ РОБОТОДАВЦІВ ПАЛИВНО-ЕНЕРГЕТИЧНОГО КОМПЛЕКСУ
УКРАЇНИ”

(Федерація роботодавців ПЕК України)

провулок Приладний, 2-А, м. Київ, 03142,

тел./факс: (044) 424-85-14

e-mail: frupek@ukr.net

15.09.2021 р. № 60

**Національна комісія, що здійснює державне
регулювання у сферах енергетики та
комунальних послуг**

На офіційному сайті Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг 3 вересня 2021 року було опубліковано проект постанови НКРЕКП «Про внесення змін до Порядку розподілу пропускної спроможності міждержавних перетинів», який передбачає удосконалення процедури зменшення фізичного права на передачу (далі – ФПП).

Федерація роботодавців ПЕК України проаналізувала проект постанови НКРЕКП та звертається до вас щодо наступного.

Перш за все хочемо наголосити, що загалом Федерація підтримує ініціативу щодо часткової зміни послідовності зменшення ФПП.

Разом з тим, за результатами опрацювання проекту постанови НКРЕКП, пропонуємо якісно удосконалити принцип зменшення довгострокових ФПП (річних та місячних), з урахуванням пункту 7 преамбули Правил координованого розподілу довгострокових прав на постачання електроенергії (далі – НАР) та статті 3 Регламенту Комісії (ЄС) 2016/1719 від 26.09.2016 р., якими прямо передбачено сприяння якраз ефективній довгостроковій торгівлі з можливостями довгострокового хеджування для учасників ринку.

Поточна редакція обговорюваного проекту постанови НКРЕКП пропонує змінити підхід до послідовності зменшення, які застосовується до ФПП в залежності від періоду використання продукту. Так, зокрема, пропонується спочатку зменшувати ФПП, набуті за результатами добових аукціонів, а далі за пропорційним принципом зменшення ФПП для довгострокових ФПП (річних та місячних).

Зараз НЕК «Укренерго» розподіляє пропускну спроможність на аукціонах в обсязі максимальної пропускної спроможності міждержавного перетину: з торгової зони «Острів Бурштинської ТЕС» до Угорщини, Словаччини та Румунії – до 1700 МВт, де Україна-Угорщина – до 650 МВт, Україна-Словаччина – до 650 МВт, Україна-Румунія – до 400 МВт.

При цьому виникає парадоксальна ситуація, коли НЕК «Укренерго» по-суті розподіляє на аукціоні пропускну спроможність у більшому обсязі, ніж та, яка може бути фактично використана учасниками аукціону. Адже величина потужності максимального допустимого експорту з торгової зони «Острів Бурштинської ТЕС» до Угорщини, Словаччини та Румунії становить 650 МВт і, відповідно, не може перевищувати імпорт на цю величину (офіційні дані НЕК «Укренерго» <https://ua.energy/peredacha-i-dyspetcheryzatsiya/dyspetcherska-informatsiya/peretoky/>).

Звертаємо увагу Вашу увагу, що для здійснення експортних операцій з електроенергією учасники ринку зазвичай укладають довгострокові контракт та здійснюють довгострокове планування обсягів експорту електричної енергії, що відповідає усталеній європейській практиці

Таким чином вже зараз можна з упевненістю констатувати, що запровадження порядку одночасного зменшення річного та місячного аукціонів практично унеможливить укладення довгострокових контрактів. Це відбудеться через те, що набуті експортером ФПП будуть

обмежені незалежно від часу набуття прав на доступ, що в свою чергу, може призвести до гальмування, та можливої заморозки розвитку ринку довгострокових контрактів.

Також звертаємо увагу, що Порядок розподілу пропускної спроможності міждержавних перетинів в частині компенсації, що підлягають виплаті за зменшення ФПП, які відбуваються після добового аукціону, не відповідають європейським нормам – статті 61 NAR та статті 72 Регламенту ЄС від 24.07.2015 № 2015/1222 щодо окремого порядку відшкодування компенсації за зменшення річних/місячних ФПП, які відбуваються після добового аукціону. Зокрема саме щодо встановлення обов'язку ОСП здійснювати відшкодування не у вартості пропускної спроможності, яка була скорочена, а компенсувати різницю цін на електроенергію між українським ринком та ринком з чи до якого було скорочена ФПП.

Там чином, враховуючи вищевикладене, Федерація роботодавців ПЕК України пропонує доопрацювати проект змін до Порядку розподілу та передбачити у ньому:

- зменшення ФПП здійснювати НЕК «Укренерго» в наступній логічній послідовності:
 - 1) ФПП, набуті за результатами добових аукціонів;
 - 2) ФПП, набуті за результатами місячних аукціонів;
 - 3) ФПП, набуті за результатами річного аукціону;
 - 4) ФПП, щодо яких надано звільнення.
- впровадження в Порядок розподілу норми NAR щодо окремого порядку відшкодування зменшення річних/місячних ФПП, які були зменшені після добових аукціонів.

Переконані, що врахування наших пропозицій до проекту постанови позитивно відобразиться на функціонуванні ринку електричної енергії загалом та підвищить ефективність експортно-імпортних операцій учасників ринку.

Голова Федерації
роботодавців ПЕК України

А. Татарінов